

Nr 33. juni 2022

Aktuellt på bullerområdet

Så, äntligen, har vi kunnat genomföra vårt första fysiska seminarium på över två år! Det var med stor glädje vi återsåg er i nätverket och under en halvdag diskuterade byggbullerproblematiken i länet. I det här nyhetsbrevet summerar vi läget inför sommaren och ser fram emot nya tag till hösten. Bland annat tar vi höjd för ett nytt seminarium på temat "I spåren av Trafikbuller-förordningen – Blir det bra det vi bygger?" Läs gärna även vårt personporträtt med Magnus Lindqvist, vår nya nationella bullersamordnare.

Uppföljning av Byggbullerseminariet

Den 12 maj gick vårt första fysiska seminarium på över två år av stapeln. Temat för dagen var "Byggbuller – En tillfällig störning eller olägenhet?" och drog cirka 55 deltagare. Några budskap från dagen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommun och verksamhetsutövare behöver tidigt föra dialog med närboende om vad som händer och kommer att hända framöver.
- Det är avgörande att verksamhetsutövaren har en bra och tydlig dialog med underentreprenörer gällande buller.
- Det är viktigt att ansvariga vidtar bullerreducerande åtgärder i god tid innan arbetet börjar.
- Krav behöver ställas på verksamhetsutövaren att anpassa arbetssätt och tider utifrån närheten till bostäder.
- Frågor om byggbuller bör hanteras tidigt i processen, helst redan vid planläggning och särskilt vid stora projekt.
- Stort behov finns av bättre samordning i tidigt skede och under processen, mellan byggaktörer, entreprenörer, tillsynsmyndigheten och kommunen.

Detta är Bullernätverket

Bullernätverket i Stockholms län är ett nätverk för samverkan i bullerfrågor. Nätverket drivs gemensamt av Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms stad, STORSTHLM och Centrum för Arbets- och Miljö-medicin vid Region Stockholm.

Målet med nätverket är att öka den regionala kompetensen inom bullerområdet och att skapa förutsättningar för att miljömålen för buller ska uppnås.

Nätverket ska stimulera erfarenhetsutbyte och utveckling av metoder för att åtgärda bullerproblem samt bidra till kunskapsspridning inom buller- och ljudmiljöfrågor. Nätverket ska också vara ett forum som bidrar till samarbete över yrkesgränser.

- Byggbuller kan hanteras i planbeskrivningens genomförandedel, men PBL är inte helt tydlig kring hur byggbullerfrågor ska hanteras i planskedet.

Material från dagen hittar du på vår hemsida:

[Seminarier | Bullernätverket Stockholms län \(bullernatverket.se\)](https://bullernatverket.se)

Uppdatering av hemsidan

Under 2022 pågår ett arbete med att bygga upp en ny hemsida för Bullernätverket i regi av Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM), Region Stockholm. Primära syften med bytet av hemsidans plattform är att underlätta tillgänglighetsanpassning och säkerställa långsiktig drift, men vi hoppas även kunna förbättra sidans funktionalitet och utformning. Den nya hemsidan förväntas kunna tas i drift till hösten 2022.

Har du förslag på innehåll eller nyheter till Bullernätverkets hemsida går det bra att höra av sig till:

charlotta.eriksson@regionstockholm.se

Ändringar i Förordning (2004:675) om omgivningsbuller

Till följd av ändringar i EG-direktivet om omgivningsbuller infördes från den 14 juni 2022 ändringar i förordningen om omgivningsbuller (SFS 2004:675 t.o.m SFS 2022:414), 2, 8a, 12, 15 och 15a §§. Förändringarna avser en förlängning av tiden för fastställande av åtgärdsprogram, från 1 år till 2 år efter genomförd bullerkartläggning (8a §), samt innehållet i åtgärdsprogrammen. Större fokus läggs på att bedöma på vilket sätt och i vilken omfattning personer som utsatt för buller påverkas av skadliga effekter av bullret (12 §, punkt 4).

Åtgärdsprogrammen ska nu även innehålla en uppskattning av antalet personer som i minskad omfattning a) påverkas av skadliga effekter av buller, till följd av de bullerminskande åtgärder som vidtagits, och b) kommer att påverkas av skadliga effekter av buller, efter att de planerade bullerminskande åtgärderna är vidtagna (12 §, punkt 10).

Ändringarna gör också gällande att Naturvårdsverket ska göra de bullerkartläggningar och åtgärdsprogram som sänts till

myndigheten tillgängliga för allmänheten och andra som är berörda och har intresse av dem (15a §).

[Förordning \(2004:675\) om omgivningsbuller Svensk författningssamling 2004:2004:675 t.o.m. SFS 2022:414 - Riksdagen](#)

[Kommissionens delegerande direktiv \(EU\) 2021/1226](#)

Handbok – God ljudmiljö i parker

I ett tidigare nyhetsbrev (nr. 31) informerade vi om Stockholms stads arbete med att ta fram en handbok om hur man kan arbeta med ljudmiljön i parker och tätortsnära rekreationsområden. Handboken, som bland annat innehåller verktygslåda, kunskapssammanställning och förslag till mål för ljudmiljön i parker, finns nu publicerad på Stockholms stads hemsida:

[Handbok - God ljudmiljö \(tillstand.stockholm\)](#)

Regionala Miljö- och Samhällsbyggnadsdagen 2022

Årets regionala miljö- och samhällsbyggnadsdag går av stapeln den 14 september i Landstingshuset, Stockholm. I år kommer konferensen fokusera på hur byggsektorn kan ställa om och utveckla mer cirkulära och hållbara lösningar. Under dagen kommer du att få inspiration och ta del av goda exempel på hur cirkulära lösningar kan minska resursanvändning och utsläpp, däribland buller. Samtidigt som det även kan bidra till en ekonomisk lönsamhet och en ökad folkhälsa.

Målgruppen för den regionala miljö- och samhällsbyggnadsdagen är tjänstepersoner, beslutsfattare och experter i Stockholms län som arbetar med samhällsbyggnad, avfallsfrågor, miljö, folkhälsa, hållbarhet, trafikplanering med mera!

Personporträtt – Magnus Lindqvist

-**Magnus Lindqvist**, du är ett välkänt ansikte inom Bullernätverket som har jobbat med bullerfrågor i många år, bland annat på Boverket och i Stockholms stad. Men nu har du fått en ny roll som nationell bullersamordnare vid Naturvårdsverket, kan du berätta lite mer om det?

-Den nationella bullersamordningen är en samverkan och erfarenhetsutbyte mellan några av de mest berörda myndigheterna och Naturvårdsverket har i uppdrag att hålla ihop arbetet. Även om olika aktörer har olika roller, uppdrag och lagstiftning att förhålla sig till så vill vi ju samma sak – sträva mot goda ljudmiljöer i alla delar av samhället. Det finns en stor potential i att flera myndigheter drar åt samma håll och är överens om vägen framåt. Samordningen kommer att ges ökad prioritet framöver och synas utåt på flera olika sätt. Övriga medverkande myndigheter är Boverket, Folkhälsomyndigheten, Trafikverket, Transportstyrelsen och länsstyrelserna. Mer information [Nationell samordning av omgivningsbuller \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se/nationell-samordning-av-omgivningsbuller)

-Med all din erfarenhet i ryggen, vilka tycker du är de viktigaste frågorna att jobba med just nu på bullerområdet?

-Det finns en nedåtgående trend i prioritering av bullerfrågor som måste brytas. Definitionen på vad som kan betraktas som acceptabel ljudmiljö har förskjutits. Samtidigt sker också förbättringar genom elektrifiering av fordon och mer uppmärksamhet inom områden som inte prioriterats tidigare. En nyckel till framgång är att hitta multifunktionella lösningar som utöver bättre ljudmiljöer även ger förbättringar inom andra områden, som att mer grönska både ger en bättre akustisk miljö och andra ekosystemtjänster.

-Vilken roll ser du att Bullernätverket ska ta i länet framöver för att kunna verka som mest effektivt för en bättre ljudmiljö i Stockholms län?

- Att fortsätta vara en viktig aktör för informationsspridning och nätverkande, både inom och mellan olika yrkesområden. Gärna också att ta initiativ till samarbeten och satsningar på kunskapsuppbyggnad eller forskningsbehov. Samverkan med den nationella bullersamordningen känns som en självklar del!

-Är det något annat medskick du vill lämna till Bullernätverkets följare?

-Återkoppla gärna med synpunkter och önskemål om vilka satsningar ni ser behov av. Vilka frågor behöver uppmärksammas och diskuteras? Det gäller både bullernätverket och den nationella samordningen, det finns möjlighet att påverka vilka prioriteringar som görs.

Hälsopåverkan

Flygbuller Bromma – Så påverkades stockholmarna av minskat flygbuller under covid-19-pandemin

Minskat flygbuller under pandemin ledde till bättre hälsa för boende runt Bromma flygplats. Det visar en ny studie från CAMM, Region Stockholm, där forskare har kartlagt hur minskningen av flygbuller runt Bromma flygplats under covid-19-pandemins första våg påverkade stockholmarnas vardagliga aktiviteter, välmående och hälsa. Rapporten bygger på en enkätundersökning som gått ut till boende i något av tre områden med olika hög flygbullernivå (46–50; 50–55 samt ≥ 55 dB FBN) runt Bromma flygplats. Enkäten besvarades också av en referensgrupp med boende i Nacka som inte utsatts för flygbuller.

Resultat från undersökningen visar att flygbuller i en normalsituation, det vill säga som före covid-19-pandemin, kan kopplas till flera negativa effekter på människors vardagliga aktiviteter, välmående och hälsa. Det fanns tydliga samband mellan flygbullernivån utomhus vid deltagarnas bostad och alla de besvär som undersöktes, som till exempel allmän störning, självskattat hälsotillstånd, talförståelse, koncentration, sömn och stressrelaterade symptom. Resultaten visade också på en tydlig minskning av besvären under pandemin då bullret reducerades. Bland annat minskade andelen som stördes mycket eller väldigt mycket av flygbuller med mellan 63 och 77 procent i de olika exponerade grupperna jämfört med före pandemin.

Här kan du ta del av rapporten i sin helhet: [Flygbuller – Bromma
Så påverkades stockholmarna av minskat flygbuller under covid-19-pandemin \(regionstockholm.se\)](https://regionstockholm.se/flygbuller-bromma)

Nytt forskningsprojekt om Trafikbuller och barns hälsa

Hur påverkas barn och unga i Stockholms län av trafikbuller? Det vill man ta reda på i ett nytt projekt som drivs av CAMM, Region Stockholm. Projektet bygger på svar från den nationella miljöhälsoenkäten 2019 från cirka 15 000 barn och deras föräldrar i länet där man också gör en bedömning av ljudnivåerna från trafik i barnens hemmiljö. Även betydelsen av tillgång till tysta gröna rekreatiomsområden ska undersökas.

Syftet med projektet är att ta reda på hur många barn i länet som faktiskt utsätts för buller från trafiken och att kartlägga hur bullret samvarierar med olika störningseffekter bland barnen. I dagsläget saknas uppgifter om hur många barn i Stockholms län som bor i områden med förhöjda ljudnivåer från trafiken, något som försvårar möjligheterna att följa upp effekterna av bullret på barnens välmående och hälsa. Man vet heller inte i dagsläget hur många barn som har tillgång till tysta gröna rekreationsområden, något som eventuellt kan motverka negativa effekter av bullret.

[Hur barns hälsa påverkas av trafikbuller ska undersökas i nytt projekt \(regionstockholm.se\)](https://regionstockholm.se)

Konferenser

International Conference on Industrial Noise Control Regulations, 23-24 juni, Oslo, Norge.

International Conference on Buildings and Noise Control, 19-20 juli, Köpenhamn, Danmark.

International Conference on Wind Turbine Noise Control Engineering, 19-20 juli, Helsingfors, Finland.

ICSV28 – 28th International Congress on Sound and Vibration, 24-28 juli, Singapore.

Inter-Noise 2022, 51st International Congress and Exposition on Noise Control Engineering, 21-24 augusti, Glasgow, Skottland.

ICA 2022 – 24th International Congress on Acoustics, 24-28 oktober, Gyeongju, Sydkorea.

Domar

Några av den senaste tidens domar om omgivningsbuller.

MMD M3454-21 Buller från skjutbana, Södertälje kommun

Mark- och miljödomstolen anser att nämnden inte haft tillräckligt med underlag för att besluta om utökade verksamhetstider. De verksamhetstider som gällde innan det aktuella beslutet ska gälla för samtliga banor. I övrigt avslås överklagandena.

MMD M 7497-21, Buller från spårtrafik, Nacka kommun

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet. Nämnden har haft fog för att avsluta ärendet utan ytterligare åtgärder än de som har vidtagits och erbjudits. Varken bullerskärm eller hastighetssänkning bedöms som rimlig åtgärd.

MMD M 6096-21, Utdömande av vite för Cementa, Gotland

Mark- och miljödomstolen dömer att Cementa förpliktas att betala vite på en miljon kronor till staten då de tillåtna bullernivåerna har överträtts vid fabriken i Slite. Yrkandet om utdömande av ytterligare vite om 100 000 kr avslås.

MMD M 1785-22, Buller från elever på skola, Stockholms kommun

Mark- och miljödomstolen bedömer i likhet med underinstanserna att störningen ska anses utgöra en olägenhet och avslår överklagandet. Bedömningen görs mot bakgrund av att skolan har vidtagit förebyggande åtgärder samt att de anmälda störningarna i övrigt förekommer utanför skolans verksamhet och i ett tätbebyggt område.

MMD M 7178-21, Buller från Gröna Lund, Stockholms kommun

Klagomål om maskin- och musikbuller med lågfrekventa ljudkomponenter. Mark- och miljödomstolen ändrar underinstansernas beslut och återförvisar frågan om utredning av buller gällande en åkattraktion. Överklagandet avslås i övrigt.

MÖD M 3779-21, Buller från verksamhet, Tanums kommun

Mark- och miljööverdomstolen återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Som skäl anges att det har framkommit att produktion bedrivs nattetid men att det i de utförda bullermätningarna inte framgår om bullervillkoret innehölls vid sådan produktion.

MÖD P 4236-21, bygglov om plank, Uppsala kommun

Mark- och miljööverdomstolen bedömer att ett plank som skulle fungera bland annat som bullerskydd tillgodoser ett angeläget gemensamt behov och att det därför finns förutsättningar att ge bygglov för planket trots att åtgärden strider mot detaljplanen.

MÖD P 12635-20, Fastställande av detaljplan, Österåkers kommun

Mark- och miljööverdomstolen fastställer kommunens beslut att anta detaljplanen då de bedömer att det allmänna intresset ska ges företräde framför det enskilda intresset att behålla den nuvarande markanvändningen i planen. T.ex. anges att styra bebyggelseutvecklingen i förhållande till omgivningen, som t.ex. att undvika bostäder på platser där olägenhet för människors hälsa kan uppstå, väger tyngre än det enskilda intresset av att behålla den nuvarande markanvändningen i planen.

MMD P 6567-21, Antagande av detaljplan, Lessebo kommun

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena. De konstaterar att detaljplanen innebär att landskapsbilden delvis kommer att förändras. Trafiken i området kommer också att öka något, vilket kan innebära störningar för omgivningen. Enligt domstolen utgör olägenheterna dock inte skäl för att upphäva detaljplanen.

MÖD P 14235-20 Bygglov om motorsportanläggning, Gotlands kommun

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Det har inte gjorts någon prövning av den samlade effekten av bullerstörningarna från motorsportanläggningen och de två täktverksamheter som finns i närheten.

Bullernätverkets kommande seminarier

Höst 2022

I spåren av trafikbullerförordningen – Blir det bra det vi bygger?

Bullernätverket bjuder in till ett seminarium som kommer att belysa konsekvenser av den nya Trafikbullerförordningen, SFS 2015:216.

Tid: Preliminärt 17 eller 18 november 2022.

Plats: Länsstyrelsen Stockholm, Grand.

Program och länk till anmälan: Kommer till hösten.

Bullernätverkets samordningsgrupp passar härmed på att önska alla en riktigt **Glad Sommar!!**

Magnus, Stefan, Karolina, Anna, Sara och Lotta